

VLADA CRNE GORE

PODGORICA

Predmet: Informacija o stanju prve faze projekta prelaska sa analognih na digitalne radio-difuzne sisteme

Poštovani,

Cjelokupan proces digitalizacije crnogorske radio – difuze predstavlja kofinansirajući projekat Delegacije EU u Crnoj Gori i Vlade Crne Gore i podijeljen je u dvije faze: prvu fazu koja je finansirana iz sredstava IPA 2009 i drugu fazu, koja će biti finansirana iz sredstava budžeta CG. Delegacija Evropske unije u Crnoj Gori je 27. maja 2011. godine potpisala ugovor sa izvodjačem radova za prvu fazu, italijanskom kompanijom Eurotel, koja se tim Ugovorom obavezala da će ispuniti sve obaveze iz Ugovara i obezbijediti Crnoj Gori funkcionalnu i pouzdanu DVB-T2 mrežu, što bi bila osnova za dalju nadogradnju sistema.

Medjutim:

- 1. Ugovor između Delegacije EU I Eurotela se mijenjao 4 puta, jer Eurotel nije ispunjavaao svoje ugovorene obaveze na vrijeme**

U tom periodu Eurotel nije dostavljao nikakvu dokumentaciju, nije pravio dinamički plan implementacije (iako je Ugovorom bio obvezan da to uradi), nije poštovao dogovore, nije posjetio RDC-ove objekte kao dio pripreme za instalaciju, napravio pauzu od mjesec dana tokom implementacionog perioda, a neposredno prije isteka prvog definisanog roka Eurotel nije imao spremnu opremu.

Ovo kašnjenje je uveliko ugrozilo cjelokupan proces digitalizacije.

- 2. Zbog važnosti uspjesnog završetka ovog projekta crnogorska strana se maksimalno trudila da ispoštuje svaki zahtjev Delegacije EU i izadje u susret njihovim zahtjevima**

Delegacija je insistirala na tome da je Eurotelova oprema u skladu sa Specifikacijama iz Ugovora, iako su inženjeri RDC-a jasno u svojim izvještajima pokazali da oprema posjeduje funkcionalne nedostatke. Već pomenuta produženja ugovora bila su posljedica nespremnosti Eurotela da isporuči opremu Ugovorom zahtijevanog kvaliteta. Kada je konačno oprema bila proizvedena, pristupilo se fabričkom testiranju koje je pokazalo da oprema nije proizvedena po specifikacijama, kako je zahtijevano Tenderom. Pošto je RDC poslao detaljne izvještaje o problemima koji postoje kod Eurotelove opreme i pošto Eurotel nije svoju opremu prilagodio traženom u specifikacijama, Delegacija je pristupila ekspertizi projekta. Iako Ministarstvo i RDC nikad nijesu dobili zvaničan izvještaj angažovanog eksperta, Delegacija je tvrdila da je ekspertiza pokazala da je oprema u skladu sa Specifikacijama, zbog čega se nastavilo sa implementacijom.

RDC je angažovao eksperte iz EBU-a (Evropska zajednica emitera), kao i eksperte iz Slovenije.

Pomenuti eksperti su izrazili rezervu prema projektu koji radi Eurotel.

3. Oprema je isporučena u Crnu Goru bez prethodnog informisanja crnogorske strane

Kada je Delegacija EU krajem 2012.god. donijela odluku da se nastavlja sa projektom, ponovo se čekalo na Eurotel, koji je konačno počeo sa instalacijom u maju 2013.god.

Na inicijativu RDC-a i gospodina Andre Lys-a, operativnog direktora DEU, dogovoren je da se prije početka instalacije obidju svi objekti RDC-a, kako bi Eurotel dao primjedbe na uslove na objektima i kako bi RDC, ako postoji potreba, ispravio eventualne nedostatke.

Eurotel, u saglasnosti sa supervizorom kojeg je izabrala DEU (ekspertom koji je kreirao tehničke specifikacije i utvrdio da je oprema Eurotela po Specifikacijama), ipak nije želio da obilazi objekte prije instalacije tvrdeći da su uslovi na objektima sigurno dobri i da bi to predstavljalo samo gubljenje vremena. Eurotel se zatim i obavezao da će, ako bude postojao, riješiti svaki problem na objektu (o ovom postoji Zapisnik sa tehničkog sastanka koji je potpisao i Eurotel) i garantovao da će njihova oprema sigurno raditi.

Poštujući i ovaj zahtjev Eurotela i DEU, 13.maja 2013., počinje se sa instalacijom Eurotelove opreme, uz maksimalno angažovanje svih strana. RDC je u periodu instalacije Eurotelu stavio na raspolaganje najveći dio svojih ljudi i resursa.

Nakon tri mjeseca svakodnevnog rada, uz besprijeckoru saradnju Eurotela i RDC-a, instalacija Eurotelovih predajnika završena je krajem avgusta 2013.god. Po završetku posla Eurotel je imao samo riječi hvale za posvećenost i saradnju RDC-a, kao i za uslove koji su bili obezbijedjeni na objektima.

Nakon završene instalacije RDC je nastavio da prati rad mreže pomoću sistema za nadzor koji je takođe instalirao Eurotel . Uočavani su problemi u radu jednog broja predajnika, kao i konstatovano da čak određeni broj predajnika uopšte ne radi. O svemu tome RDC je na vrijeme, pisanim putem, obavještavao i Eurotel i supervizora Drenkovskog, kao i predstavnike Delegacije EU, očekujući povratnu informaciju od Eurotela, jer je mreža u takvom stanju apsolutno nefunkcionalna.

4. Garantni rok za opremu je počeo

Nakon proteka mjesec dana u kojem nije bilo nikakvih informacija, 1.novembra 2013.godine, DEU javno i jednostrano objavila da je Eurotelov rad na ovom projektu okončan, proglašavajući prvu fazu digitalizacije završenom i tvrdeći, po prvi put nakon dvije i po godine od početka projekta, da su problemi koji postoje kod Eurotelovih predajnika uzrokovani uslovima na RDC-ovim objektima.

Takođe, na tog dana održanom sastanku Upravljačkog komiteta projekta predstavnici Ministarstva i Radio-difuznog centra su po prvi put dobili informaciju da je garantni rok počeo da teče od 10.oktobra 2013.god.

RDC je odmah stavio na uvid svim stranama sertifikate koji pokazuju da su uslovi na RDC-ovim objektima u skladu sa dozvoljenim. RDC se već sada suočava i sa problemom nepostojanja garancije za najvažniji dio sistema (Head - end), koji je "srce sistema" I koji je instalirao Ericsson, što je u suprotnosti sa Ugovorom, kojim je definisan trogodišnji period garancije na svu specificiranu opremu.

Tokom rada na ovom projektu sve suštinske i ključne odluke donosio je samo jedan čovjek, nezavizni ekspert izabran od strane DEU, Mihajlo Drenkovski. On je napravio Tehničke specifikacije, on je uradio izvještaj koji govori da je Eurotelova oprema u skladu sa specifikacijama, on je bio supervizor tokom procesa instalacije opreme, a na kraju je on taj koji tvrdi da su jedini razlog nefunkcionisanja nekih Eurotelovih predajnika uslovi na RDC-ovim objektima.

Ovo su samo neki od problema koji su postojali tokom implementacije ovog projekta. Kako za ove, tako i za sve ostale probleme koji su postojali (kašnjenje dostavljanja Eurotelove dokumentacije, mijenjanje tehnickih specifikacija iz Ugovora, mijenjanje dinamičkih planova, nepoštovanje dogovorenog ,Ugovora i dr.) RDC posjeduje pisanu dokumentaciju u vidu zaključaka sa sastanaka, razmijenjenih mejlova i druge dokumentacije.

5. Način rješavanja nastalog problema

Jedino moguće rješenje ove situacije je da Eurotel, kao izvođač, konkretno i argumentovano na osnovu rezultata mjerena, ukaže na eventualne propuste na svakoj pojedinačnoj lokaciji gdje oprema loše radi ili ne radi.

RDC je spremna da sve eventualne nedostatke otkloni, uz očekivanja da se i Eurotel angažuje da otkloni probleme na svojoj opremi, kako bi kompletna mreža bila funkcionalna i pouzdana.

U tom cilju, za ovu nedjelju je predložen i sastanak potpredsjednika Vlade i ministra za informaciono društvo i telekomunikacije , Vujice Lazovića i Ambasadora DEU u Podgorici, Mitje Drobniča.

MINISTAR

Prof. dr Vujica Lazović, s.r.